

**REVISTA „BUCURIA COPIILOR” – 1956,
MOMENT SEMNIFICATIV ÎN EVOLUȚIA LITERATURII ROMÂNE PENTRU COPII,
SCRISĂ ÎN VOIVODINA**

Cuvânt de început

În spațiul cultural al românilor din Voivodina, revista „Bucuria copiilor” ocupă un loc de primă importanță. Ea se atașează unei tradiții, care începe în secolul trecut, mai precis în anii cincizeci, odată cu fondarea mișcării culturale și literare în limba română. Alt aspect remarcabil din istoria acestei publicații este faptul că, evoluția ei este strâns legată de destinul literaturii române pentru copii și de numele unor scriitori consacrați, care au scris în limba română.

Începuturile creației literare pentru copii în limba română se asociază cu apariția acestei reviste. Ea a lansat scriitorii care s-au dedicat acestei literaturi și a încurajat acest tip de creație.

Contextul socio-cultural din primii ani de după Cel de-al Doilea Război Mondial a permis crearea de condiții favorabile pentru dezvoltarea vieții culturale și în limba minorităților care au viețuit pe aceste meleaguri. Astfel, în concordanță cu spiritul vremii, în sânul minorității române viața culturală a fost marcată de momente deosebit de importante prin care s-au pus bazele instituționalizării culturii în limba maternă. Unul dintre acestea a fost înființarea presei în limba română.

Prima publicație în limba română, din perioada amintită, a fost săptămânalul „Libertatea”, care a apărut în ziua de 27 mai 1945, la Vârșeț. Din anul următor, s-au publicat suplimentele „Libertății”: „Cuvântul tineretului”, „Libertatea literară” și „Bucuria pionierilor”. În luna septembrie a anului 1946, suplimentul „Bucuria pionierilor” a început să apară ca revistă lunară, fondată și editată de Casa de Presă și Editură „Libertatea”, iar primul său redactor responsabil a

fost scriitorul Mihai Avramescu. După zece ani de apariție, revista „Bucuria pionierilor” și-a schimbat numele în „Bucuria copiilor”, cum se numește și astăzi.

Lucrarea de față își propune să prezinte creațiile literare pentru copii, apărute în paginile celor zece numere ale Revistei „Bucuria copiilor” și suplimentului „Ghiocei”, care au văzut lumina tiparului în anul 1956, an semnificativ în istoria acestei publicații.

Coordonate de redactare a revistei

În decursul anului 1956, copiii români au beneficiat de apariția lunară (cu excepția perioadei de vacanță) a revistei „Bucuria copiilor”, care conținea un număr de opt pagini și de fiecare dată a fost însoțită de suplimentul „Ghiocei” – *supliment pentru cei mici* (primul număr cu două pagini și restul numerelor cu câte patru pagini). În luna aprilie 1956, revista avea aproximativ trei mii două sute de abonați¹, apărea la Vârșeț, iar redactor responsabil a fost scriitorul Mihai Avramescu.

Punctul de plecare al acestei sumare analize este articolul „*Cîteva cuvinte despre „Bucuria copiilor”*”, semnat de scriitorul Ion Bălan și publicat în prima pagină a „Bucuriei copiilor”, nr. 2, din luna februarie 1956, care aduce lămuriri referitoare la noutățile redacționale.

În primul rând, autorul relevă faptul că redacția și-a propus să extindă rândurile publicului cititor, aceasta ca necesitate a prezentului și viitorului, apoi explică menirea suplimentului „Ghiocei”, și în sfârșit, se adresează învățătorilor, cărora le sugerează să-și exprime opiniile, considerându-le de un real ajutor. Voi reda în continuare un fragment din acest articol program, prin intermediul căruia redacția stabilea coordonatele viitoare ale revistei : „Numele a devenit prea îngust pentru noile sarcini pe care le are în viitor ziarul, fiindcă s-a mărginit numai la una dintre organizațiile copiilor noștri. Ca să poată cuprinde material pentru toți copiii, indiferent de organizație, ziarul a fost numit „Bucuria copiilor”. Și altceva. Până acum „Bucuria” a avut caracterul de revistă, în viitor va fi ziar. Ziarul poate cuprinde mai multe probleme din viața copiilor, pe cînd revista a fost mai mult un manual ajutător folosit ca material obligatoriu în școală. Ziarul, așa cum îl vede redacția, va cuprinde material mai atrăgător pentru copiii cetitori, prin el își vor lărgi cunoștințele primite în școală, fiindcă vor fi apropiate cît mai mult de realitate...”.

---

¹ Articolul *Ajutați-ne să facem o „Bucurie” cît mai bună*, „Bucuria copiilor”, nr.4, Vârșeț, aprilie 1956, pag. 1

Despre suplimentul *ziarului*, în același articol, se menționa:

„Suplimentul pentru cei mai mici este la fel ceva nou. „Ghiociei” vor umple golul lăsat de revista de până acum. Aci vor fi cuprinse bucățile și poeziile pentru cei mici ca și alte lecturi adresate celor mici.”

Analizând cuprinsul celor 10 publicații se observă cu ușurință faptul că, dezideratul impus de colectivul de redacție a fost respectat apoi de-a lungul fiecărui număr ieșit de sub tipar. Astfel, „Bucuria copiilor” - 1956, prin rubrici fixe sau fluctuante, care vizau educația tinerei generații în spiritul vremii, dar și prin ilustrațiile care împodobesc paginile revistei, demonstrează această efervescentă preocupare a redactorilor de a capta atenția unui număr mai mare de cititori. Selecția materialelor publicate este dependentă de vârsta cititorilor. Pentru cei mai mici cititori, preșcolarii, care la această vârstă trăiesc în universul jocului, s-au ales povestiri scurte, poezii, texte umoristice, benzi colorate, *labirinturi*, imagini pentru colorat, ... un fel de transpunere a jocurilor și jucăriilor în plan spiritual. Conținuturile care se adresează școlarii mici contribuie la însușirea unor cunoștințe noi despre lume, oferă tipuri umane, relații sociale, cultivă valori morale, spiritul de patriotism și conviețuire într-un spațiu multinațional.

Textele pentru cititorii de vârstă școlară medie corespund perioadei de frământări. Acestea urmăresc, pe lângă extinderea cunoștințelor, să trezească curiozitatea, îndeamnă spre descoperirea a noi orizonturi.

Ca tematică, redactorii au optat pentru: creații literare, creații ale elevilor, folclor, traduceri din literatura sârbă, a celorlalte minorități și cea universală, rubrici științifice și educative, reportaje, informații, portrete, biografii, evenimente din țară și lume, pagini distractive, poșta redacției, publicarea unor concursuri pe categorii de vârstă și curiozități din diferite domenii. Articolele care vizează aceste teme sunt semnate cu numele întreg al autorului sau traducătorului, numai cu inițiale sau nu sunt semnate deloc.

Redactorii „Bucuriei copiilor” au urmărit, în permanență, să asigure publicației un caracter interactiv în relația cu cititorii ei. În acest sens, au fost publicate concursuri tematice, pe categorii

de vârstă, cu premii, rubrica *Poșta redacției*, precum și anchete de opinie² asupra conținutului publicației.³

Particularități ale creațiilor literare

Chiar de la prima răsfoire a publicațiilor se poate observa că, în diversitatea materialelor publicate, creațiile literare, menite celor trei categorii de cititori amintite, au o vastă răspândire. Acesta exprimă vădita preocupare a redacției de a stimula dezvoltarea literaturii pentru copii în spațiul nostru cultural. Opinia poate fi argumentată și de faptul că în paginile revistei, alături de contribuțiile scriitorilor consacrați, se promovau și tinere talente.

Creațiile literare, fie ele poezii, texte în proză, ori încercări dramatice sunt reprezentate prin contribuțiile originale ale scriitorilor români din Voivodina, traduceri din literatura sârbă, traduceri din literatura universală prin intermediul limbii sârbe și creații originale ale copiilor.

Traducerile reprezintă o parte considerabilă din totalul creațiilor literare și au o dublă semnificație. Pe de o parte, ele oferă oportunități de acces spre alte culturi, mai apropiate sau mai depărtate, iar pe de altă parte, traducerile sunt una din componentele pachetului cultural merit educării tinerei generații în spiritul vremii .

Literatura română este mai puțin prezentă în paginile revistei (între articolele semnate). Se pot exemplifica doar trei cazuri. Este vorba de creația populară *Șalga*, publicată în „Bucuria” nr. 2 (*Din poeziile populare românești*, pag. 2) și de poveștile lui Ion Creangă: *Punguța cu doi bani* și *Ivan Turbincă*, care sunt prezentate foileton sub formă de benzi desenate cu text. În ambele cazuri desenele sunt semnate de învățătorul Alexandru Pascu. *Punguța cu doi bani* are patru părți redată în „Bucuria”, numerele 7, 8, 9 și 10, cu specificarea *urmează*, iar *Ivan Turbincă* partea întâi și a doua, în „Ghiociei” nr. 9 și 10 și aceasta urmând să continue.

---

² *Ajutați-ne să facem o „Bucurie” cât mai bună*, „Bucuria copiilor”, nr.4, Vârșeț, aprilie 1956, pag. 1;

³ Concursul: *Să ne cunoaștem țata*, cu patru teme, publicat în „Bucuria copiilor”, nr.3, Vârșeț, martie 1956, pag. 3; Concursul „Bucuriei”, *Bucuria copiilor*, nr.10, decembrie, Vârșeț, noiembrie, 1956, pag. 1;

Contribuțiile originale ale scriitorilor români din Voivodina se supun și ele dispoziției vremurilor în care au apărut. Ele au caracter instructiv-educativ și cultivă idealurile societății de atunci. Scriitorii care au publicat creații originale sunt: Mihai Avramescu, Ion Bălan, Cornel Bălică, Ș. Begheianu, Mihai Condali, L. Coracu, Emil Meza, Sima Petrovici, Lucreția Raichici, Iulian Rista, Teodor Șandru.

Textele literare au un conținut tematic ce se conturează în jurul marilor teme ale literaturii pentru copii: universul copilăriei, viețuitoarele și natura, trecutul istoric.

Copilăria a constituit o temă mereu actuală atât în literatura universală cât și în literatura română.

Primul scriitor care a creat portrete de copii în literatură a fost Victor Hugo (o fetiță orfană Cosette și Gavroche, în romanul *Mizerabilii*).

Din secolul al XIX-lea, în literatura universală s-a lansat o adevărată modă a romanelor inspirate din lumea copiilor. Sunt demne de reținut următoarele nume de scriitori și cărți: Hector Henri Malot cu cartea *Singur pe lume*; Charles Dickens, autorul cărții *David Copperfield*; A.P. Cehov cu *Vanika*; Maxim Gorki cu triologia: *Copilăria mea*, *La stăpâm* și *Universitățile mele*; Edmondo De Amicis cu *Cuore*; Mark Twain cu *Aventurile lui Tom Sawyer* ...

În literatura română, tema copilărie a fost abordată de toți scriitorii renumiți, de la generația pașoptistă, la marii clasici și scriitorii interbelici, până la cei contemporani. Scriitorul care a adus la lumina zilei primul roman al copilăriei a fost Ion Creangă, autorul, povestitorul și eroul cărții *Amintiri din copilărie*.

Universul copilăriei ilustrat în paginile revistei „Bucuria copiilor” și „Ghiociei” se compune din întâmplări trăite în mediul familiar și școlar, jocuri și jucării, precum și incursiuni în lumea basmului. Creațiile dedicate copilului și copilăriei relevă, deopotrivă, și specificul local, care le definește autenticitatea. Conținutul lor dezvăluie și preocuparea unor autori de a prezenta copilăria din amintiri. Câteva povestiri, ca de exemplu: *Steluțe*⁴, *Când am fost de tot mici* (autori

---

⁴ „Bucuria copiilor”, nr. 1, ianuarie, pag. 2;

E. Zaharov și Konstantin, traducere din limba sârbă S. Petrovici)⁵, *Joža și Pepek la spovedanie* (France Bevk, traducere din limba sârbă L. R.)⁶ și *Frica*⁷, pledează pentru acest aspect. Primul text, o secvență din viața urbană nu este semnată, următoarele două sunt traduceri, din literatura rusă și sârbă, iar a treia, este la fel nesemnată, se pare a fi originală din partea locului, dovadă fiind numele personajelor principale: Saveta și Petrică.

Acestora li se adaugă și o poezie, destul de extinsă ca întindere, *An Nou*, semnată de Mihai Avramescu și publicată în primul număr al „Bucuriei copiilor” (pag.2).

Versurile acestei poezii sunt o evocare nostalgică a copilărie, privită ca moment ireversibil, la trecerea dintre ani. Ocolind atitudinile la modă, poetul își aduce aminte de casa părintească, „înfiptă-n coastă, cu streășină și cuiburi de rândunele”, ... „cu mănunchiul de busuioc din tindă”, de obiceiurile și tradițiile strămoșești, „cu pomeni și cu boceli, cu magii ... și colindatul în pițărăi”. În centrul paradisului pierdut, stau ființele dragi: tata, frații, dar mai ales, mama, „care și-a pierdut ochii/ vârstele căutînd/ și copilul așteptînd”.

An Nou este singura contribuție, din cele zece numere ale revistei publicate în anul de referință 1956, care completează imaginea copilăriei din amintiri cu obiceiuri și ritualuri din lumea satului tradițional.

Atmosfera sărbătorilor și prezența pomului de iarnă este descrisă și în povestirea *Steluțe*, o altă amintire din copilărie, care vizează viața citadină. Aceasta surprinde un moment de nespusă bucurie, trăită de autor (autoare), în „seara praznicului”, când alături de bunica, care a așipit cu povești cu tot, a aprins un pachet „de rachete pentru pom”. Fericirea inundă sufletul copilului atunci când steluțele luminoase s-au amestecat cu fulgii de zăpadă, care în seara aceea „îmbrăcau orașul într-o tăcere albă”.

Aspecte din viața școlarilor, presărate uneori cu umor, alteori cu griji sunt reliefate în *Notele – scenetă comică pentru elevii care au note slabe*,⁸ povestirile: *Petru și lecția neînvățată*⁹ și *Ce va*

---

⁵ „Bucuria copiilor”, nr. 1, ianuarie, pag. 4;

⁶ „Bucuria copiilor”, nr. 8, octombrie, pag. 3;

⁷ „Ghiocei”, nr. 4, aprilie, pag. 2;

⁸ „Bucuria copiilor”, nr. 2, februarie, pag. 6;

⁹ „Bucuria copiilor”, nr. 10, decembrie, pag. 4;

*spune mama*¹⁰ și *De ce pe Ion în numeau „Pălărie”*, „prelucrare din sîrbește de Lavinel Popi, cl. I liceu” („Ghiocei”, nr. 5, mai, pag. 4).

Prin intermediul textului *La școala „Rolin Grin” din America* (B. Crsmanovici, prelucrare A.L.T.)¹¹, cititorii primesc informații referitoare la mediul școlar din America. Deosebirile, care se remarcă între Școala „Rolin Grin” din orașul Rackford și cea din Iugoslavia, dispar în finalul povestirii, rămâne, doar, ceea ce unește copiii lumii – jocul.

Universul copilăriei prezentat idilic sau nostalgic, se reflectă în povestirea: *Pentru prima dată la sat*¹² și în lucrările unor elevi: *Bunica*¹³ - fragment, autor Husca Otilia, elevă în clasa a VIII-a la Școala cu opt ani din Vladimirovăț, lucrare citită în cadrul *Societății literare* din localitatea amintită, *Satul meu natal*¹⁴ „lucrare colectivă a elevilor de cl. VIII-a a Școlii de opt ani din Vladimirovăț” și *Satul meu*, Hortenzia Albu, clasa a VII-a Maramorac.¹⁵

O incursiune în lumea copilăriei lipsiți de copilărie este povestea în versuri Florin și Florica, după Frații Grimm, prelucrare și versificare Mihai Condali, publicată în cinci fragmente consecutive, în revistele numărul 2, 3, 4, 5 și 6.

Prin versuri scrise într-un limbaj accesibil vârstei, alături de numeroase reprezentări plastice, autorul transpune filonul narativ al poveștii *Hansel și Gretel* în realitate românească, numindu-și eroii Florin și Florica. Citind povestea, copiii trăiesc sentimente de compasiune și duiosie față de frații orfani de mamă, care au fost umiliți și chinuți de mama vitregă, culminând cu hotărârea de a-i prăpădi. Derularea palpitantă a întâmplărilor sporește fondul emotiv și captează atenția cititorilor. În urma numeroaselor peripeții, nedreptatea este învinsă, iar finalul poveștii aduce victoria binelui. Florin și Florica scapă cu viață, se întorc la casa părintească, și mai mult, ultimile versuri relevă faptul că, cei doi frați au fost răsplătiți, după toate rele prin care au trecut, cu viață lungă și fericită: *Dar zilele au prins să se înșire/ mărgele cu sclipiri de fericire/ pe mătasea unui trai tihnit/ Așa ani mulți în codru au trăit//*.¹⁶

---

¹⁰ „Ghiocei”, nr. 4, aprilie, pag. 3;

¹¹ „Ghiocei”, nr. 6, iunie, pag. 1;

¹² „Ghiocei”, nr. 6, iunie, pag. 2;

¹³ „Bucuria copiilor”, nr. 6, iunie, pag. 2;

¹⁴ „Bucuria copiilor”, nr. 6, iunie, pag. 3;

¹⁵ „Bucuria copiilor”, nr. 8, octombrie, pag. 3;

¹⁶ *Florin și Florica*, „Bucuria copiilor”, nr. 6, iunie, pag. 5;

Un număr însemnat de creații literare, preponderent în versuri, sunt dedicate jocurilor și jucăriilor. Semnificative sunt poeziile: *Cu jucăria-n mână*,¹⁷ autor Ion Bălan *Căutați patinele și sania*, de Cornel Bălică,¹⁸ *A plecat o jucărie*, de Mihai Condali¹⁹, *Omul de zăpadă și Un iepuraș*, de Sima Petrovici,²⁰ *Păpușica mea*²¹ și *Calul meu*, de Teodor Șandru²².

Într-un anturaj mai puțin pretențios, stimulat de gândul poetului, seriozitatea jocului se îmbină cu duioșia, sinceritatea, râsul zglobiu, transpuse într-un limbaj ușor de înțeles, dar plin de entuziasmul caracteristic copiilor.

În rândul creațiilor lirice consacrate copilăriei, este demnă de amintit și poezia *Cîntec pentru somn*, semnată de poetul Mihai Condali, publicată pe prima pagină a „Bucuriei copiilor”, nr. 4.

Prin versuri simple, în care predomină rima împerecheată, prin tonul melodios, alături de elemente de basm, poetul face aluzie la tradiționalele cântece de leagăn și atribuie poeziei această menire.

O altă temă reprezentativă, după numărul de texte publicate, este tema despre **viețuitoare**. Povestirile și poeziile despre viețuitoare ocupă un loc de seamă în paginile „Bucuriei copiilor” – 1956. Încă de la primul număr, copiii sunt întâmpinați de povestiri scurte, în care personajele sunt animale cunoscute ori mai puțin cunoscute, domestice sau sălbatice, mici sau mari, blânde sau fioroase.

Atât povestirile cât și poeziile sunt scrise într-un limbaj accesibil, care permite copiilor să obțină informații despre mediul în care trăiesc aceste animale, despre felul cum arată ori cum se comportă. Pe lângă faptul că descriu animale, păsări, gâze, îmbogățind în felul acesta cunoștințele copiilor, aceste creații influențează și registrul sentimental. Prietenia dintre copii și unele animale implică tandrețe, gingășie, responsabilitate, cunoaștere. Sunt grăitoare în acest sens povestirile: *Ne-a păzit ca pe oi* („Bucuria copiilor” nr. 2, nesemnată), *Prietenul cel mai bun al omului*, prelucrare de X.A. („Bucuria copiilor”, nr. 3) sau *poeziile Cățelușul Ciufulici*, Gvido Tortalița, versificare I. Rista, („Ghiocei”, nr. 2), *Calul meu* de Teodor Șandru, („Ghiocei”, nr. 8).

¹⁷ „Bucuria copiilor”, nr. 2, februarie, pag.2;

¹⁸ „Bucuria copiilor”, nr. 2, februarie, pag.5;

¹⁹ „Bucuria copiilor”, nr. 8, octombrie, pag. 3 și 4;

²⁰ „Ghiocei”, nr. 2, ianuarie, pag. 1;

²¹ „Ghiocei”, nr. 7, septembrie, pag. 1

²² „Ghiocei”, nr. 8, octombrie, pag. 1;

Păsările trezesc și ele în sufletele oamenilor sentimente de generozitate și duiosie, ca în povestirea *Porumbeii albi*, de Mihai Avramescu („Bucuria copiilor”, nr. 1).

Alți protagoniști din lumea viețuitoarelor mai sunt: vulpea, vulturul, vaca Mu, cocoșul neînvins, maimuța „slabă de nervi”, veverița Rama, broasca, melcul, fluturele gălbui etc.

Gruparea tematică satisface, în mod special, și gusturile celor mai mici cititori. Pe lângă texte și poezii mai simple, aceștia beneficiază și de ilustrații cu animale, pentru colorat, precum și de benzi colorate, ca de exemplu: *Fugara* („Bucuria copiilor”, nr. 9), *Iepurele și broasca țestoasă* („Ghiocei”, nr. 4) și *Nelu a pornit hai, hui după fluturul gălbui*, alcătuită de Mihai Condali („Ghiocei”, nr. 6). Imaginile însoțite de versuri senine și hazlii, dezvăluie însușirile furniciei, iepurașului, broaștei țestoase și ale fluturașului gălbui.

Din lucrările copiilor reprezentativă pentru această temă este poezia *Cățelușul meu*, autor Domnica Marinov, clasa a V-a, Novoselo.

Informații despre animale și specificul mediului în care trăiesc oferă din plin și rubrica *Curiozități*. În acest context se pot aminti următoarele articole cu caracter științific: *Animale care nu dorm*, *Peștele care pescuiește alți pești*, *Cel mai mare animal de uscat* („Bucuria copiilor”, nr. 9) și *Elefanții pitici*, *Plante și animale* („Bucuria copiilor”, nr. 10)...

O altă categorie tematică o reprezintă **creațiile inspirate din trecutul istoric** al popoarelor și naționalităților care conviețuiesc pe aceste meleaguri, în special din Lupta de Eliberare Națională împotriva fascismului.

Textele de acest gen sunt traduceri din literatura sârbă și sunt în totalitate exprimate în proză.

Aceste contribuții, pe lângă faptul că evocă evenimente istorice, cultivă sentimentul de mândrie patriotică, îndeamnă la curaj și eroism. Saturate de patetism, aceste texte alcătuiesc un compartiment aparte, specific, datorită implicării intense a copiilor, indiferent de naționalitate, în derularea evenimentelor istorice. S-ar putea spune că, este vorba de un alt capitol al copilăriei. Protagonistul acestor povestiri este copilul-erou, antrenat în luptă alături de partizani: Ionică, Bora, Franț, luptătorul, prizonierul, santinela ..., o adevărată pleiadă de personaje tipice locului și epocii în care au trăit.

Majoritatea textelor sunt construite în jurul acestor figuri, iar un număr redus evocă personalități politice, importante ale vremii: *Întîi mai în libertate – Din cartea despre Tito*, de France Bevk, traducere Sima Petrovici („Bucuria copiilor”, mai, nr. 5, pag. 1), *Anecdotă: Maistru și erou* („Bucuria copiilor”, octombrie, nr. 8, pag. 9) și *Anii de școală ai lui Vladimir Ilici Lenin* („Bucuria copiilor”, noiembrie, pag.2).

Poezii și povestiri despre anotimpurile anului

Un număr de șase poezii (trei publicate în revistă și trei în supliment), precum și un text în proză, sunt închinată frumuseților și bucuriilor oferite de anotimpul iarna. Ele sunt semnate, în exclusivitate, de scriitori români din Voivodina: Cornel Bălică, S. Begheianu, Emil Meza, Sima Petrovici, Teodor Șandru și Slavco Almăjan (pe atunci elev la liceu).

Versurile dedicate iernii sunt scurte, senine, sprințare și exprimă o atmosferă ludică, generată de jocuri, râsete și glasuri tinere. Autorii, se pare, că au uitat pentru un moment de *spiritul vremurilor noi* și și-au întors iarăși fața spre copilărie.

Un alt anotimp, care a trezit atenția poeților, este toamna. Două poezii, în care poeții contemplează transformările care au loc în natură toamna, oferă cititorilor câteva imagini concrete, caracteristice începutului și sfârșitului toamnei. Este vorba de poezia *Când pleacă rândunele*, autor Ion Bălan²³ și *Toamna* de Ionel Torăceanu²⁴.

În plină primăvară, în numărul 4 al revistei, care a apărut în luna aprilie, la pagina 6, a fost publicată și povestirea populară rusească *Năzbîtiile iernii*, tradusă de Emil Meza.

Este curios faptul că, în paginile revistei sau ale suplimentului ei, nu apar texte despre primăvară și vară, mai ales că *suplimentul pentru cei mici* se numește „Ghiocei”, iar vara are o semnificație aparte pentru copiii de această vârstă, însemnând vacanța mare.

Concluzii

---

²³ „Bucuria copiilor”, nr. 7, septembrie, pag. 2;

²⁴ „Ghiocei”, nr. 9, noiembrie, pag. 3;

Începuturile și dezvoltarea literaturii pentru copii în limba română, în Voivodina, sunt legate de numele revistei „Bucuria copiilor”, care a început să apară în anul 1946, la Vârșeț, cu titlul de „Bucuria pionierilor”.

Anul 1956, când revista își schimbă numele din „Bucuria pionierilor” în „Bucuria copiilor”, este considerat semnificativ, deoarece marchează începutul etapei a doua în dezvoltarea creațiilor pentru copii, în limba română. Lucrarea de față relevă particularitățile creațiilor literare publicate în paginile revistei „Bucuria copiilor” și a suplimentului „Ghiocei”, în decursul anului 1956.

Pe lângă rolul instructiv-educativ, această revistă a avut menirea de a lansa scriitorii români din Voivodina care s-au consacrat acestei literaturi.

Bibliografie:

- „Bucuria copiilor”, nr. 1, ianuarie,1956;
- „Bucuria copiilor”, nr. 2, februarie,1956;
- „Bucuria copiilor”, nr. 3, martie,1956;
- „Bucuria copiilor”, nr. 4, aprilie,1956;
- „Bucuria copiilor”, nr. 5, mai,1956;
- „Bucuria copiilor”, nr. 6, iunie,1956;
- „Bucuria copiilor”, nr. 7, septembrie,1956;
- „Bucuria copiilor”, nr. 8, octombrie,1956;
- „Bucuria copiilor”, nr. 9, noiembrie,1956;
- „Bucuria copiilor”, nr. 10, decembrie,1956;
- „Ghiocei” – supliment pentru cei mici, nr. 1, ianuarie,1956;
- „Ghiocei” – supliment pentru cei mici, nr. 2, februarie,1956;
- „Ghiocei” – supliment pentru cei mici, nr. 3, martie,1956;
- „Ghiocei” – supliment pentru cei mici, nr. 4, aprilie,1956;
- „Ghiocei” – supliment pentru cei mici, nr. 5, mai,1956;
- „Ghiocei” – supliment pentru cei mici, nr. 6, iunie,1956;
- „Ghiocei” – supliment pentru cei mici, nr. 7, septembrie,1956;

- „Ghiocei” – supliment pentru cei mici, nr. 8, octombrie,1956;
- „Ghiocei” – supliment pentru cei mici, nr. 9, noiembrie,1956;
- „Ghiocei” – supliment pentru cei mici, nr. 10, decembrie,1956;
- Goia, Vistian, (2003), *Literatura pentru copii și tineret*, Editura „Dacia”, Cluj-Napoca;
- Lăzăreanu, Veronica, (2004), *Dumbrava însorită (O antologie de poezie românească pentru copii din Voivodina*, editura „Libertatea”, Panciova;
- dr. Magda, Ileana (2005), *Vântul seamănă cuvântul - Antologie de literatură română pentru copii și tineretul școlar, scrisă în Voivodina, R. Serbia*, Școala Superioară pentru Educatoare, Vârșeț.

ANEXA 1

COPILĂRIA

Creații în proză:

- *Steluțe*, nesemnată, „Bucuria copiilor”, nr. 1, ianuarie, pag. 2;
- *Cînd am fost noi de tot mici*, autori E. Zaharov și Konstantin, traducere din limba sârbă S. Petrovici, „Bucuria copiilor”, nr. 1, ianuarie, pag. 4-5;
- *Am câștigat lupta*, Zlata Vidacek, traducere din limba sârbă Cornel Bălică, „Bucuria copiilor”, nr. 2, februarie, pag. 3;
- *Notele* – scenetă comică pentru elevii cu note slabe, nesemnată, „Bucuria copiilor”, nr. 2, februarie, pag. 6;
- *Poveste vînătorească*, după G Babović, traducere T. Andrei, „Bucuria copiilor”, nr. 4, aprilie, pag. 2;
- *Bunica*, fragment autor Husca Otilia, elevă în clasa a VIII-a la Școala cu opt ani din Vladimirovăț, lucrare citită în cadrul *Societății literare* din localitatea amintită, „Bucuria copiilor”, nr. 6, iunie, pag. 2;
- *Satul meu natal* „lucrare colectivă a elevilor de cl. VIII-a a Școlii de opt ani din Vladimirovăț”, „Bucuria copiilor”, nr. 6, iunie, pag. 2;

- *Satul meu*, Hortenzia Albu, elevă în clasa a VII-a Maramorac, „Bucuria copiilor”, nr. 7, septembrie, pag. 3;
- *Joža și Pepek la spovedanie*, France Bevk, traducere din limba sârbă L. R., „Bucuria copiilor”, nr. 8, octombrie, pag. 3;
- *Petru și lecția neînvățată*, „Bucuria copiilor”, nr. 10, decembrie, pag. 4;
- *Treptele*, N. Nasov, traducere Sima Petrovici, „Ghiocei”, nr. 1, ianuarie, pag. 2;
- *Frica*, nesemnată, „Ghiocei”, nr. 4, aprilie, pag. 2;
- *Ce va spune mama*, nesemnată, „Ghiocei”, nr. 4, aprilie, pag. 3;
- *De ce pe Ion în numeau „Pălărie”*, „prelucrare din sîrbeste de Lavinel Popi, cl. I liceu”, „Ghiocei”, nr. 5, mai, pag. 4;
- *La școala „Rolin Grin” din America*, B. Crsmanovici, prelucrare A.L.T., „Ghiocei”, nr. 6, iunie, pag. 1;
- *Pentru prima dată la sat*, nesemnată, „Ghiocei”, nr. 6, iunie, pag. 2;
- *Moș cuptor*, nesemnată, „Ghiocei”, nr. 8, octombrie, pag. 3;
- *Marea descoperire a avionului mic*, Ianez Burger (din slovenă X.A.), „Ghiocei”, nr. 9, noiembrie, pag. 3;

Creații în versuri:

- *An Nou*, de Mihai Avramescu, „Bucuria copiilor”, nr. 1, ianuarie, pag. 2;
- *Cu jucăria-n mână*, de Ion Bălan, „Bucuria copiilor”, nr. 2, februarie, pag. 2;
- *Căutați patinele și sania*, de Cornal Bălică, „Bucuria copiilor”, nr. 2, februarie, pag. 5;
- *Florin și Florica* (basm în versuri), versificare și adaptare după Frații Grimm de Mihai Condali partea I în „Bucuria copiilor”, nr. 2, februarie, pag. 7; partea a II-a, „Bucuria copiilor”, nr. 3, martie, pag. 7; partea a III-a în „Bucuria copiilor”, nr. 4, aprilie, pag. 7; partea a IV-a în „Bucuria copiilor”, nr. 5, mai, pag. 7; partea V în „Bucuria copiilor”, nr. 6, iunie, pag. 4-5;
- *Cîntec pentru somn*, de Mihai Condali, „Bucuria copiilor”, nr. 4, aprilie, pag. 1;
- *A plecat o jucărie*, de Mihai Condali, „Bucuria copiilor”, nr. 8, octombrie, pag. 3 – I parte; partea a II-a la pag. 4;
- *Bimbo*, de Mihai Condali, „Bucuria copiilor”, nr. 9, noiembrie, pag. 4;
- *Omul de zăpadă*, nesemnată, „Ghiocei”, nr. 2, februarie, pag. 1;

- *Un iepuraș*, de Sima Petrovici, „Ghiocei”, nr. 2, februarie, pag. 1;
- *Să vedeți ce vis ciudat a visat un mic băiat*, „Ghiocei”, nr. 3, martie, pag. 1;
- *Păpușica mea*, „Ghiocei”, nr. 7, septembrie, pag. 1;
- *Calul meu*, „Ghiocei”, nr. 8, octombrie, pag. 1,
- *Fetița și păpușa*, „Ghiocei”, nr. 9, noiembrie, pag. 1.

ANEXA 2

TEMA DESPRE VIEȚUITOARE

Creații în proză:

- *Vulpea a învins vulturul în aier*, nesemnată, „Bucuria copiilor”, nr. 1, ianuarie, pag. 4;
- *Porumbeii albi*, Mihai Avramescu, „Bucuria copiilor”, nr. 1, ianuarie, pag. 6;
- *Poveste despre buna vacă Mu*, Stjepan Jakševac, traducere Sima Petrovici, „Bucuria copiilor”, nr. 1, ianuarie, pag. 7;
- *Ne-păzit ca pe oi*, nesemnată, „Bucuria copiilor”, nr. 2, februarie, pag. 4;
- *Prietenia la animale*, nesemnată, „Bucuria copiilor”, nr. 3, martie, pag. 1;
- *Prietenul cel mai bun al omului*, prelucrare de X.A. „Bucuria copiilor”, nr. 3, martie, pag. 3 ;
- *Poveste despre Rama*, M. Vazilić, în limba română de Ion Bălan, „Bucuria copiilor”, nr. 3, martie, pag. 4;
- *Cum și-a găsit câinele prieten*, „Bucuria copiilor”, nr. 4, aprilie, pag. 3;
- *Cocoșul neînving*, „Bucuria copiilor”, nr. 4, aprilie, pag. 6;
- *Maimuța „slabă de nervi”*, nesemnată, „Bucuria copiilor”, nr. 4, aprilie, pag. 7;

- *Aripa porumbelului*, traducere din limba sârbă I. L., „Bucuria copiilor”, nr. 9, noiembrie, pag 5;
- *Coada tigrului*, nesemnată, „Ghiocei”, nr. 1, ianuarie, pag. 1;
- *Elefantul*, nesemnată, „Ghiocei”, nr. 2, februarie, pag. 2;
- *Poarta nouă*, Dobrivoj Nadjvinski, traducere din limba sârbă S. Petrovici, „Ghiocei”, nr. 2, februarie, pag. 3;
- *Măgarul cel mai măgar*, nesemnată, „Ghiocei”, nr. 3, martie, pag.3;
- *Pescuitul*, nesemnată, „Ghiocei”, nr. 4, aprilie, pag. 1;
- *Pe calul lui Mutara*, nesemnată, „Ghiocei”, nr. 5, mai, pag. 1.

Creații în versuri:

- *A fost odată un tigr*, autor Cornel Bălică, „Bucuria copiilor”, nr. 4, aprilie, pag. 4;
- *Dresorul*, nesemnată, „Bucuria copiilor”, nr. 6, iunie, pag. 1;
- *Fugara*, Mihai Condali, „Bucuria copiilor”, nr. 9, noiembrie, pag. 5;
- *Cățelușul ciufulici*, după Vido Tartalijsa, versificare I. Rista, „Ghiocei”, nr. 1, ianuarie, pag. 2;
- *Cățelușul meu*, Domnica Marinov, cl. V, Novoselo, „Ghiocei”, nr. 4, aprilie, pag. 3;
- *Iepurele și broasca țestoasă*, versuri și imagini, nesemnate, „Ghiocei”, nr. 4, aprilie, pag. 4;
- *Trei arici*, de Cornel Bălică, „Ghiocei”, nr. 5, mai, pag. 2 și 3;
- *Nelu a pornit hai, hui după fluturul gălbui*, de Mihai Condali, „Ghiocei”, nr. 6, iunie, pag. 4.

ANEXA 3

CREAȚII INSPIRATE DIN TRECUTUL ISTORIC

Creații în proză:

- *Ionică*, „Bucuria copiilor”, nr. 1, ianuarie, partea I la pagina 4 și partea a II-a la pagina 5;
- *Cum a devenit Bora curier*, „Bucuria copiilor”, nr. 2 februarie, pag. 5,
- *Pionierii partizani – Două decorații ale curierului Franț*, „Bucuria copiilor”, nr. 3, martie, pag. 2;
- *Întâi mai în libertate*, din „Cartea despre Tito”, de France Bevk, traducere de Sima Petrovici, „Bucuria copiilor”, nr. 5, mai, pag. 1;
- *Cel mai mic curier al partizanilor din Șumadia*, nesemnată, „Bucuria copiilor”, nr. 5, mai, pag. 4;
- *Colțul pionierilor: „Viktoria”*, autor D.O., traducere A.L.T., „Bucuria copiilor”, nr. 5, mai, pag. 6;

- *Vaporul capturat*, Dragoljub Jovanović, traducere L. Coracu, „Bucuria copiilor”, nr. 6, iunie, pag. 7;
- *Santinela copiilor*, semnată: *Comandantul „Santinelei copiilor” Dušan Savić*, „Bucuria copiilor”, nr. 7, septembrie, pag. 7;
- *Anecdotă: Mastru și erou*, nesemnată, „Bucuria copiilor”, nr. 8, octombrie, pag. 7;
- *Anii de școală ai lui Vladimir Ilici Lenin*, nesemnată, „Bucuria copiilor”, nr. 9, noiembrie, pag. 2;
- *Amintire din timpul ocupației: Greșală*, de V.P., „Bucuria copiilor”, nr. 9, noiembrie, pag. 6;
- *Cei mari și cei mici – film pentru copii* (fotografii și text), nesemnat, „Bucuria copiilor”, nr. 10, decembrie, pag. 5;
- *Un iepure le-a salvat viața*, nesemnată, „Ghiocei”, nr. 3, martie, pag. 2;
- *Cum a rămas comandantul desculț*, nesemnată, „Ghiocei”, nr. 8, pag. 2.

ANEXA 4

POEZII ȘI POVESTIRI DESPRE ANOTIMPURILE ANULUI

- *Cînt de iarnă*, de Sima Petrovici, „Bucuria copiilor”, nr. 1, ianuarie, pag. 5;
- *Frica fulgului de nea*, de Ș Begheianu, „Bucuria copiilor”, nr. 3, martie, pag. 6;
- *Iarna*, de Slavco Almăjan, elev în clasa a V-a la liceul din Vârșeț;
- *Năzbîtiile iernii (Povestire populară rusească)*, traducere Emil Meza, „Bucuria copiilor”, nr. 3, martie, pag. 6;
- *Cînd pleacă rîndunelele*, de Ion Bălan, „Bucuria copiilor”, nr. 7, septembrie, pag. 2;
- *Flori de nea*, de Emil Meza, „Ghiocei”, nr. 1, ianuarie, pag. 1;
- *Toamna*, de Ionel Torăceanu, „Ghiocei”, nr. 9, noiembrie, pag. 3;
- *Fulgișori de nea*, „Ghiocei”, nr. 10 decembrie, pag.1.

